

GOLF ŽOGICE

Ne samo naš zamah in palica, tudi golfska žogica sama s svojimi lastnostmi vpliva na dosežene razdalje in smeri leta naše žogice. Ker njen vpliv na končni rezultat igre pri boljših igralcih, pri manj dobrih pa (zaradi izgubljenih žogic) na »proračun« ni nezamisljiv, so v nadaljevanju opisane osnovne informacije in napotki za izbiranje vam najustrežnejših žogic.

Zgodovina golfske žogice

Kolikor je star golf, toliko let šteje tudi golf žogica. Prvi igralci golfa so pri svoji igri uporabljali lesene žogice. V začetku 17. stoletja je lesene izpodrinila usnjena, s perjem napolnjena žogica. Čeprav nepravilno okrogle oblike in na vremenske nepravilike popolnoma neodporna, se je uporabljala v igri golfa kar dve stoletji. V sredini 19. stoletja je z odkritjem lastnosti malezijske gume (gutta-percha) zavel veter revolucionarnega tehnološkega napredka tudi v proizvodnjo golfske žogice, imenovane kar »guttie«. Po letu 1900 pa je prišlo do razvoja t.i. sodobne žogice, zgrajene iz več različnih slojev, izkoriščanje fizikalnih lastnosti le-teh pa je zagotavljalo njen kar najbolj optimalen let. Da znanost in tehnološki napredek v golfu nista posvečena le palicam, ampak v veliki meri tudi žogicam, priča tudi podatek, da je bilo samo od leta 1990 dalje za področje žogic podeljenih preko 5.000 patentov. Svetovna letna proizvodnja žogic je preko 800 mio kosov, najbolj priznan proizvajalec z največjim tržnim deležem pa je Titleist.

Zgradba in lastnosti sodobne žogice

Mednarodna pravila (R&A) omejujejo lastnosti žogice na naslednje: teža žogice ne sme biti večja od 45,93 gramov, premer ne sme biti manjši kot 42,67 mm, hitrost žogice pa ne sme preseči 76 m/s. V okviru danih parametrov proizvajalci izkoriščajo kombinacije in fizikalne lastnosti posameznih materialov in tako zagotavljajo trgu žogice z različnimi igralnimi lastnostmi za igralce z različnimi potrebami in zahtevami. Lastnosti, ki jo nudi posamezna žogica se tržno največkrat opisujejo z dolžino, spinom (vrtenjem) in občutkom ob udarcu.

Ob samem kontaktu palice z žogico (trajanje nekaj milisekund) namreč ne samo naš zamah in palica, temveč tudi lastnosti žogice vplivajo na krivuljo leta (in gibanje po pristanku) naše žogice: hitrost, vzletni kot in »spin«.

Žogice imajo največkrat od dva do štiri sloje (nekateri celo 5) različnih sintetičnih materialov, trših in bolj odpornih ali mehkejših in bolj elastičnih.

Sloji določajo t.i. *kompresijo žogice* (npr. 80, 90, 100), ki označuje stisljivost (deformacijo) žogice ob kontaktu s palico oz. pod določenimi obremenitvami. Tako so npr. za manjše hitrosti udarca primernejše žogice manjših kompresij.

Sestava vrhnje plasti žogice ima pomemben vpliv na vrtenje žogice (spin). Tako ob udarcu mehkejši material povzroči več trenja med licem palice in žogico in s tem povzroči več spina. Večji (optimalen) spin pomeni višji in daljši let žogice.

Pri vrhnjem sloju je pomembna ne samo njegova sestava, ampak tudi število in oblika vdolbinic (angl. *dimple*) na površini žogice. Zahvaljujoč fizikalnim zakonom aerodinamike, katerim je izpostavljena žogica pri svojem letu skozi zrak, žogice z vdolbinicami multiplicirajo fizikalne lastnosti in tako omogočajo višje in daljše razdalje, kot žogice z gladko (obrabljeno) površino oz. žogice s poškodovano (ali celo umazano) površino.

Izbor najprimernejše žogice

Dobri igralci z večjimi hitrostmi udarca segajo po trših žogicah (večja kompresija), žogicah z mehkejšo zunanjo plastjo (npr. »urethane«), ki generirajo več backspina. Le-tega namreč s pridom izkoristijo predvsem pri kratki igri (žogica se kontrolirano ustavi).

Če so vaše hitrosti manjše, potem si izbirajte mehkejše žogice (komercialne oznake so ponavadi *soft feel, ladies*).

Slabši igralci potrebujejo žogice, ki generirajo manj spina (trša zunanja plast, npr. »ionomer«). Pri vaših neravnih udarcih (*slice, hook*) se namreč stranski spin (*sidespin*) in s tem tudi odklon žogice od idealne smeri, namreč še poveča. Pri kratki igri bi bil večji spin (*backspin*) tudi za vas sicer dobrodošel. Ker pa je pričakovana korist pri vaši kratki igri z večjim spinom manjša, kot možna napaka (večji odkloni) pri vaši dolgi igri, se odločajte raje za žogice s tršo zunanjo plastjo.

Da pa vam izbor žogic še olajšamo, naj navedemo, da je prvi in najlažji kriterij za odločanje že kar sama cena. Več slojne (tri in več) žogice (kompleksnost proizvodnje), žogice iz mehkejših (dražjih) materialov se tako na prodajnih policah prodajajo

po najvišjih cenah. S pridom bodo njihove lastnosti izkoristili res dobri igralci.

Če ste slabši igralec, potem brez strahu in sramu sezite po cenejših žogicah (dvoslojnih, s tršo zunanjo plastjo). Njihova kvaliteta zagotovo ne bo poslabšala vašega rezultata, njihova cena pa, čeprav jih boste izgubili kar nekaj, ne bo imela večjega negativnega učinka na vašo denarnico.

V okviru dveh skrajnih cenovnih kategorij pa izbor po svoji želji lahko razširite po cenovni lestvici navzgor ali navzdol, zgoraj omenjenim lastnostim pa dodajte še najljubšo blagovno znamko in barvo žogice. Da pa boste žogico na igrišču lažje razlikovali si lahko omislite tudi odtis vašega logotipa, imena ali druge sebi lastne oznake žogice.

In za konec še dva nasveta:

- če je le možno vedno igrajte z istim tipom žogice (ne spreminjajte parametrov igre po nepotrebnem).

- očistite žogico vedno, ko je to mogoče (in vedno na zelenici) – umazana žogica, tudi, če je najdražja, izgubi svoje dobre lastnosti.

